

Til Transportministeriet

14. november 2024

Vedr. bemærkninger til ydelsesspecifikation for post til småøer

Sammenslutningen af Danske Småøer takker for muligheden for at sende bemærkninger til det fremsendte materiale vedr. postbefordring til småøerne.

Vi vil samtidig udtrykke vores glæde og tilfredshed med, at vi tidligt i processen tilbage i 2023 blev inddraget i dialoger med Transportministeriet vedr. den kommende postbefordring til småøerne.

I dette forløb blev det fra ministeriets side kommunikeret at:

- *løsningen skal sikre en mere tidssvarende betjening af de mindre ø-samfund. Det vil særligt medføre en styrket og mere tidssvarende betjening på pakkeområdet.* Og at
- *Løsningen dels opretholder det nuværende serviceniveau for brevomdeling, dels udvider mulighederne for omdeling og indsamling af pakker i de mindre ø-samfund.*

Vi må dog desværre konstatere, at det, vi med daværende dialoger og notater blev stillet i udsigt, ligger endog temmelig langt fra det, der beskrives i bilag 1: *Ydelsesspecifikation for post til småøer*

Der er tale om en meget stor forringelse af postbefordringen til småøerne, som den beskrives i det tilsendte bilag.

Overordnet set er vi således ikke enige i

- At der kun skal omdeles post til øerne mindst én fast dag om ugen. **Vi mener det minimum bør være tre dage.**
- At der på alle øer etableres et ind-/udleveringssted fremfor husstandsomdeling. **Vi mener der skal være husstandsomdeling af breve, og at muligheden for husstandsomdeling af pakker skal være tilgængelig mod tillæg på lige fod med resten af landet.**
- At tre af vores medlemsøer ikke indgår på lige fod med de øvrige af vores medlemsøer. **Birkholm, Hjortø og Baagø skal have samme vilkår som de øvrige øer.**

Med henvisning til notat fra Transportministeriet af 27.3. 2023 har vi således følgende uddybende bemærkninger til bilag 1 og 2, *Ydelsesspecifikation for post til småøer*:

Ad 1.1.Introduktion:

Vi er enige i konstateringen af, at alle øer er forskellige og mener, at det bør veje tungt i de kommende løsninger, jf. at vi i dialogen med ministeriet er blevet forsikret om at *ingen af øerne vil opleve forringelser i forhold til den service, de kender i dag.*

Sammenslutningen af Danske Småøer bifalder at *alle* distributører har adgang til at lade forsendelser indgå i *en fælles poststrøm til og fra øerne* og til at benytte den infrastruktur, der etableres.

Ad 1.2 Omfattede øer:

Bemærk: I bilag 2 angives Askø alene, men Lilleø, som er forbundet med Askø via en dæmning (svarende til at Skalø regnes til Fejø) bør medregnes. Der er således tale om 33 beboere på Askø-Lilleø, (Lilleø: 6).

Stjernemarkerede øer:

Vi er uforstående overfor hvorfor tre af vores medlemsøer ikke er omfattet på lige fod med de øvrige: Hjortø, Birkholm og Baagø beskrives således som øer, der fremover vil få leveret deres post på fastlandet.

Det finder vi helt urimeligt. Det er i realiteten ensbetydende med, at de ikke vil få leveret post. Det vil tage beboerne uforholdsmæssig lang tid at tage til fastlandet for at hente posten: Halve til hele dage og i nogle tilfælde indebære en overnatning. Det er ikke rimeligt, og bidrager på alle måder til affolkning.

Der står efterfølgende i teksten, at forsendelserne kan leveres til et anlæg på disse øer såfremt:

- *Der er ønske fra de fastboende om at få forsendelserne sejlet til øen.*
- *Der er daglig offentlig sejlads til øen.*
- *Anlægget betales af de fastboende.*

Vi mener ikke, at en daglig færgeafgang skal betinge, om posten kan leveres til øen. Dette er netop et eksempel, hvor der bør tages hensyn til den enkelte øs situation: Postleveringen må tilrettelægges med individuelle løsninger, sådan som notatet indledes med at beskrive, og således fx tilpasses til de dage færgen sejler.

Vi finder det helt urimeligt, at de fastboende på disse tre øer selv skal bekoste et anlæg på øen, hvis de skulle ønske det. Vi forstår ikke hvorfor disse øer, netop med få beboere, skal

pålægges den forholdsmæssigt store udgift. Det er en ulige og diskriminerende situation, der begrundes i borgernes bopæl.

Vi mener, at de tre øer skal behandles på lige fod med vores øvrige medlemsøer og ikke opleve en forringelse i forhold til servicen i dag.

I dag foregår postleveringen til de tre øer således:

Hjortø: Postnord har en kasse på havnen i Svendborg, hvor de lægger post til øen. Færgeskipper tømmer kassen og tager posten med til Hjortø, når færgen sejler. Posten lægges i en kasse på havnen på Hjortø, som tømmes af fastboende, der husstandsomdeler den mod et vederlag. Dao afleverer deres materialer direkte til færgen.

Birkholm: Færgen "Birkholmposten" tager posten med fra Marstal og husstandsomdeler den. Det modtager de et vederlag for.

Baagø: Der er etableret et brevkasseanlæg indenfor i et hus på havnen (venteværelset til færgen). Pakker stilles i huset ved siden af brevanlægget. Postnord leverer posten til en kasse på Assens havn, færgen tager posten med over. Et fastboende postbud modtager posten og fordeler den i brevkasseanlægget. Dao leverer en gang om ugen post til færgen.

Ad 1.3 Krav til betjeningen af øerne

Der står i teksten: *Operatøren skal befordre forsendelser til og fra de omfattede øer mindst én gang om ugen på en fast omdelingsdag, dog under hensyn til øernes færgebetjening og helligdage.*

Mindst én ugentlig omdelingsdag finder vi helt uacceptabelt. I den dialog vi har haft med Transportministeriet var der tale om minimum tre omdelingsdage for breve, vel og mærke forstået som dage med omdeling af breve til husstandene. De øvrige dage ville operatøren kunne levere forsendelser, breve og pakker, i et anlæg på øen. Derudover skulle pakker kunne tilvælges til at blive husstandsomdelt mod et tillæg svarende til det, landets øvrige borgere betaler for husstandsomdeling af pakker.

Vi finder det uklart hvordan erhvervsbreve og pakker vil blive håndteret ifl. aftalen. Postbefordring én gang om ugen stiller erhvervsdrivende i en urimeligt dårlig situation. Ikke mindst som erhvervsdrivende, er der behov for at kunne modtage post (breve og pakker), med et større interval end én ugentlig leveringsdag. Det er uacceptabelt at øernes erhvervsdrivende stilles overfor disse urimelige vilkår.

Ad 1.4 Samarbejde med andre operatører:

Vi hilser det velkomment, at ordningen kan benyttes af alle andre landsdækkende postvirksomheder.

Vi mener at samarbejdet med følgende parter bør beskrives i ydelsesspecifikationen (muligvis under kap 3):

- Færgerederierne. Færgerne er et afgørende led i transporten af forsendelserne fra fastland til ø og retur.
- Evt. bemandede ind- og udleveringssteder (fx butikker på øerne)
- Kommuner eller andre, der ejer arealerne hvor forsendelsesanlæg skal opføres (på øen såvel som på fastlandet).

Vi forudser at der er aftaler, som skal genforhandles eller etableres. Vilkår for disse aftaler, bør beskrives så samarbejdet sikres. Vi kan af ydelsesspecifikationen ikke læse, hvordan div. aftaler fx ifm. bemandede installationer (butikker mm) eller med færgefarternes evt. håndtering og transport af postforsendelser sikres. Færgeoverfarterne er meget forskellige både med hensyn til hyppighed, sejl tid og den tid færgen opholder sig i havn (både på fastland og ø). Det kræver lokale og praktiske aftaler.

Ad 1.5 Post til døren:

I forhold til brevforsendelser mener vi, at alle husstande på øerne, skal modtage post til døren, dvs. husstandsomdeling. Det svarer til den postservice hovedparten af øerne har i dag. Af Transportministeriets notat fra 27. marts 2023 fremgår det således, at *ingen af øerne vil opleve forringelser i forhold til den service, de kender i dag. Samt at på enkelte øer, hvor der i dag ikke er omdeling, lægges der op til omdeling fremadrettet. Omdeling på øerne kan enten være til den enkelte husstand eller til et brevkasseanlæg. Hvilken af mulighederne der vælges, beror på en drøftelse med den enkelte ø.*

Det er helt afgørende at husstandsomdelingen bibeholdes jf. vores bemærkninger til afsnit 1.3.

De erfaringer vi har indtil videre fra bl.a. Hjarnø, er utilfredsstillende.

1.6 Ind- og udleveringssteder

Vi er uforstående overfor, at det af ydelsesspecifikationens tekst fremgår, at befordringen anses som opfyldt, når operatøren har befordret forsendelser til øerne til en automatisk eller bemandet installation.

I den kommunikation vi har haft med Trafikministeriet fremgik det, at dette var en mulighed, *hvis øen ønskede det fremfor eller i tillæg til husstandsomdelingen (jf. ovenstående citat fra notat af 27. marts 2023).*

I ydelsesspecifikationen skal der derfor beskrives at det er valgfrit for øen, om de ønsker et ind- og udleveringssted fremfor husstandsomdeling. Samt at løsningen skal aftales med øens

repræsentanter (beboerforeninger) i forhold til hvordan et evt. anlæg skal udformes, betjenes og placeres.

Vi mener, det skal sikres, at der er adgang til ind- og udleveringsstederne på øen for afsendere og modtagere af forsendelser på øerne minimum i dagtimerne og hver dag.

Vi savner en beskrivelse af anlæg/installationer på fastlandssiden. Hvis færgerne er tiltænkt en rolle i befordringen, vil der være behov for anlæg ved færgelejet på fastlandssiden. Dette skal fremgå af ydelsesspecifikationen på samme vis som anlæg/installationer på ø-siden.

Vi har en stor bekymring ift. brev- og pakkeanlæggenes størrelse, udformning og vedligehold:

- Omdeling én dag ugentlig vil ud over en væsentlig forringelse i postservicen også på mange øer betyde, at anlægget skal være temmelig stort. Vi kan af ydelsesspecifikationen ikke se, hvordan det påtænkes at beregne og sikre, at størrelsen af anlægget på den enkelte ø svarer til behovet.
- Udformning af anlæggene skal opfylde nogle minimumskrav. Erfaring fra Hjarnøs brevanlæg viser, at dette anlæg er utilstrækkeligt ift. at skærme forsendelserne fra vej og nedbør, og at anlægget på relativt kort tid forvitrer uden at operatøren udbedr skaderne. Se billeder fra Hjarnø på sidste side.
- Operatørens pligt til vedligehold af anlægget er af stor vigtighed, og nævnes ikke i ydelsesspecifikationen. Vi mener, der bør stilles krav om dette. I forlængelse af dette, skal det sikres, at det enkelte ø-samfund let kan komme i kontakt med operatøren, når der er behov, fx ift. skader på anlægget. Det har vist sig ualmindelig svært på Hjarnø.

Vi indgår meget gerne i dialog om postbefordringen til øerne og udkastet til ydelsesspecifikationen. Vi vil på baggrund af ovenstående bede om et møde med ministeriet.

Med venlig hilsen

Kirsten Sydendal

formand

Sammenslutningen af Danske Småøer

Se fotos fra Hjarnøs brevkasseanlæg på næste side

Hjarnøs brevkasseanlæg

Brevkasseanlægget er ca. 6 år gammelt (opsat i 2018, ifl. vores oplysninger). Igennem flere år har der været problemer med, at forsendelserne ikke holdes tørre og beskadiges af vejrliget.

Som man kan se, er anlægget nu stærkt forvitret.

Når nøgler bliver væk, kan man ikke få en ny nøgle.

Øboerne har forgæves forsøgt at få kontakt til PostNord.

